

گنجینه سوال رایگان

+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

۱	۲	۳	۴	۱	۲	۳	۴
۱ - ☐	☐	☒	☐	۴۱ - ☒	☐	☐	☐
۲ - ☒	☐	☐	☐	۴۲ - ☐	☐	☐	☒
۳ - ☒	☐	☐	☐	۴۳ - ☐	☐	☐	☒
۴ - ☐	☒	☐	☐	۴۴ - ☐	☐	☒	☐
۵ - ☐	☐	☐	☒	۴۵ - ☒	☐	☐	☐
۶ - ☐	☐	☐	☒	۴۶ - ☐	☐	☒	☐
۷ - ☒	☐	☐	☐	۴۷ - ☒	☐	☐	☐
۸ - ☐	☐	☒	☐	۴۸ - ☒	☐	☐	☐
۹ - ☒	☐	☐	☐	۴۹ - ☐	☒	☐	☐
۱۰ - ☐	☐	☐	☒	۵۰ - ☒	☐	☐	☐
۱۱ - ☐	☐	☐	☒				
۱۲ - ☐	☒	☐	☐				
۱۳ - ☐	☐	☐	☒				
۱۴ - ☐	☐	☐	☒				
۱۵ - ☐	☒	☐	☐				
۱۶ - ☐	☐	☒	☐				
۱۷ - ☐	☒	☐	☐				
۱۸ - ☒	☐	☐	☐				
۱۹ - ☐	☒	☐	☐				
۲۰ - ☐	☒	☐	☐				
۲۱ - ☐	☐	☐	☒				
۲۲ - ☐	☐	☒	☐				
۲۳ - ☐	☒	☐	☐				
۲۴ - ☐	☐	☒	☐				
۲۵ - ☐	☐	☒	☐				
۲۶ - ☐	☐	☒	☐				
۲۷ - ☐	☐	☒	☐				
۲۸ - ☐	☒	☐	☐				
۲۹ - ☐	☐	☒	☐				
۳۰ - ☒	☐	☐	☐				
۳۱ - ☒	☐	☐	☐				
۳۲ - ☐	☒	☐	☐				
۳۳ - ☐	☐	☐	☒				
۳۴ - ☐	☐	☐	☒				
۳۵ - ☐	☐	☐	☒				
۳۶ - ☐	☐	☐	☒				
۳۷ - ☐	☐	☒	☐				
۳۸ - ☒	☐	☐	☐				
۳۹ - ☐	☐	☒	☐				
۴۰ - ☐	☐	☒	☐				

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در جهان اسلام عقل جایگاه ممتازی داشته و مخالفت صریح و مستقیم با عقل کمتر صورت گرفته است، اما برخی از جریان‌های فکری به دو شکل با عقل به مخالفت پرداختند: ۱- تنگ و محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن ۲- مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی که به باور این مخالفان دانش فلسفه از یونان وارد جهان اسلام شده و دربردارنده عقاید کسانی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو است و این عقاید با عقاید اسلامی سازگار نیست. در پاسخ به این مخالفان، فیلسوفان مسلمان می‌گویند که اولاً بسیاری از آرای این فیلسوفان با آموزه‌های اسلامی سازگار است و دیگر اینکه هر فردی می‌تواند وارد این شاخه از دانش بشود و در این دانش نیز مانند سایر دانش‌ها، استفاده از دستاوردهای متفکران دیگر، ضروری است. معیار اولیه پذیرش هر دانش و نظریه‌ای، استدلال عقلی است؛ نه یونانی یا ایرانی یا چینی بودن صاحب آن دانش.

۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل در دوره‌ی جدید اروپا، یعنی از رنسانس تا کنون تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود توانایی‌های آن است.

۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دکارت به همه‌ی توانایی‌های عقل مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. البته او به عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان عقیده‌ای نداشت.

۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موجودات عامل عقول هر چند روحانی و غیرمادی هستند، ولی همگی ممکن‌الوجود بالذات‌اند. اولین مخلوق خداوند عقل اول نام دارد. یکی از موجودات عالم عقول، عقل فعال نام دارد که عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها است. یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد و به واسطه آن است که انسان مفاهیم کلی را می‌فهمد و درک می‌کند. مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم.

۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مورخان علم گزارش داده‌اند که حیات تعقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه‌ی اسلامی آغاز شده است.

۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حکمای ایران باستان به عقل، هم به عنوان قوه تفکر و استدلال و هم به عنوان یک وجود و حقیقت متعالی اعتقاد داشتند. بعضی از معارف توسط قوه عقل به دست می‌آید. مزدا یا همان خداوند با عقل و خرد خود، انسان‌ها و جهانیان و عقل انسان را آفریده است.

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جهان اسلام، به دلیل توجه ویژه قرآن و پیامبر اکرم (ص) و ائمه اهل بیت و جایگاه ممتازی که عقل داشت، مخالفت صریح و مستقیم با عقل کمتر صورت می‌گرفت، ولی برخی جریان‌های فکری در دو شکل به مخالفت با عقل پرداختند. یک جریان دایره اعتبار و کارآمدی عقل را در عین پذیرش آن، تنگ و محدود می‌دانستند و جریان دیگر کسانی بودند که با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیراسلامی مخالفت می‌کردند.

۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا براساس مبانی فلسفی خود، استدلال ابن‌سینا را ارتقا بخشید. این اولین برهان و یا تنها برهان عقلی نیست که به اثبات وجود خداوند می‌پردازد و سایر فیلسوفان مسلمان نیز نیاز جهان هستی به خداوند را تبیین عقلانی کرده‌اند.

- ۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل به معنای قوه تفکر و استدلال همان کاربرد رایج بین مردم نیز هست که یکی از ابزارهای شناخت انسان است.
- ۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانت استدلالی برای اثبات وجود خداوند ذکر می‌کند که با استدلال ارسطو و دکارت و ابن‌سینا و فارابی متفاوت است. او از اخلاق و وظایف اخلاقی برای اثبات ضرورت اعتقاد به خدا استفاده می‌کند.
- ۱۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر دکارت، بدن ماشینی پیچیده است که به طور خودکار فعالیت می‌کند ولی این بدن، حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. روح و بدن کاملاً از یکدیگر مجزا هستند و خاصیت‌های متفاوت دارند، گرچه با یکدیگر هستند و روح از بدن استفاده می‌کند.
- ۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. طبق نظر ابن‌سینا موجودات این جهان، ممکن‌الوجود بالذات هستند و وجود آن‌ها به واجب‌الوجود بالذات وابسته است. تمام اشیای جهان که موجود هستند، واجب‌الوجود بالذات هستند و به واجب‌الوجود بالذات که وجوب وجودش از ناحیه خود آن ذات (نه از ناحیه یک امر بیرونی) است، وابسته هستند.
- ۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ارسطو به عقل به عنوان قوه استدلال انسان توجه ویژه‌ای کرد و توضیح داد که قوه عقل براساس کاری که انجام می‌دهد، به عقل نظری و عقل عملی تقسیم می‌شود و براساس آن، دانش بشری نیز به دو قسم دانش نظری و دانش عملی تقسیم می‌شود.
- ۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به نظر فیلسوفان مسلمان، عقل ابزار شناخت انسان و وسیله تفکر و تعقل او است. این ابزار، روش‌هایی مانند استدلال تجربی، تمثیل و برهان عقلی محض دارد که همه این روش‌ها در محدوده و جایگاه خود معتبر و قابل استفاده هستند. همچنین عقل بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات است. ما به کمک عقل در آیات قرآن می‌اندیشیم و با این تفکر و تدبر به معارف قرآن پی می‌بریم.
- ۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بعد از این‌که ایرادهایی بر برهان‌های عقلی برای اثبات وجود خداوند وارد شد و این برهان‌ها دچار سیر نزولی شدند، فیلسوفان تجربه‌گرایی در اروپا ظهور کردند که از تجربه‌های درونی و عشق و عرفان برای باور به وجود خداوند استفاده کردند که عبارت بودند از ویلیام جیمز، هانری برگسون، کرکگور و کاتینگهام.
- ۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این جایگاه ممتاز، سبب حرکت عمومی مسلمانان به سوی علم و دانش در حوزه‌های مختلف شد.
- ۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو به دستشان رسیده بود و همچنین با الهام از آموزه‌های دینی خود به توضیح و تبیین حقیقت انسان پرداختند. آنان با تفکر و تعمق فکری، دینی را قبول کرده بودند که در کتاب آسمانی آن به وضوح و روشنی از حقیقتی به نام روح سخن گفته و آنرا هدیه‌ای الهی و غیرزمینی شمرده است. آنان یا خود عارف بودند یا عارفانی را می‌شناختند که با قدم سلوک به مرحله‌ای رسیده بودند که مراتب برتر هستی را شهود می‌کردند و می‌دانستند که چنین شهودی در توان بدن مادی انسان نیست.
- ۱۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پیامبر اکرم (ص) و قرآن کریم، حیات عقلی جامعه اسلامی را پایه‌گذاری کردند و در ایجاد چنین حیاتی، از روش‌های خاص و بدیع بهره بردند به طوری که جامعه اسلامی عصر پیامبر اکرم (ص) در زمانی کوتاه به مرتبه‌ای ممتاز از حیات عقلی رسید و در این جامعه فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی فراهم شد و بسیاری از مردم وارد بحث‌های علمی شدند.

۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ملاصدرا مباحث کتاب اسفار خود را مطابق مراحل سلوک عرفانی تنظیم کرده است. در سفر با حق و در حق عرفانی، سالک می‌کوشد با کمک خداوند سیری در اسماء و صفات خداوند نماید که ملاصدرا مباحث مربوط به توحید و صفات الهی را مطابق آن طرح کرده است. او مراحل شکل‌گیری نفس تا رسیدن به معاد را در بخش چهارم کتاب خود آورده که با مرحله چهارم عرفانی که همان سفر در خلق با حق است مطابقت دارد.

۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان بعد از پذیرش خداوند از طریق عقل و تفکر و اندیشه، باید با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی متعالی و معنادار را سامان داد.

۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر دکارت تصور من از حقیقتی نامتناهی و دانا و توانا که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، از خودم نمی‌تواند باشد؛ زیرا من موجودی متناهی هستم و این تصور از هیچ موجود متناهی دیگر هم نیست. پس این تصور از جانب یک وجود نامتناهی است؛ اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد.

۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر فلاسفه مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد.

۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. انسان با قوه عقل استدلال می‌کند و به دانش‌ها و حقایق دست می‌یابد. ابزار عقل یک توانمندی فوق‌العاده است که در ابتدا به صورت یک استعداد وجود دارد و باید با تربیت و تمرین به شکوفایی و فعلیت برسد. توانایی افراد در تعقل و استدلال متفاوت است؛ برخی از انسان‌ها قدرت استدلال قوی‌تر دارند و قدرت استدلال برخی ضعیف‌تر است، اما همه می‌توانند با تربیت و تمرین به درجات خوبی از عقلانیت دست یابند. هر چند از قوه عقل در همه زمینه‌ها استفاده می‌شود، ولی از آنجایی که فلسفه با استدلال‌های عقلی محض سروکار دارد، استفاده عقل در این دانش از سایر دانش‌ها بیشتر است.

۲۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فلسفه اسلامی از همان آغاز، سرشتی استدلالی داشت و متکی بر آرای ارسطو بود. تلاش‌های محکم و استوار فارابی و نبوغ استدلالی ابن‌سینا، این صورت استدلالی را با ظرفیت‌ترین موشکافی‌ها آراست و یک نظام فلسفی مستحکم و قوی را پدید آورد. این شیوه تفکر فلسفی به خاطر مؤسس اوّل آن، ارسطو، به حکمت مشاء معروف شد.

۲۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مورخان علم گزارش داده‌اند که حیات تعلیمی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه اسلامی آغاز شده است و بحث و گفت‌وگو در مباحث اعتقادی نیز از همان زمان رسول خدا (ص) آغاز شد و یکی دیگر از زمینه‌هایی که به شکل‌گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کمک شایانی کرد، نهضت ترجمه متون بود.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فارابی مؤسس اولین مکتب فلسفی در جهان اسلام به نام فلسفه‌ی مشاء است، نه مؤسس اولین مکتب فلسفی. فارابی هر چند مشاغل سیاسی را نپذیرفت و با اهل سیاست معاشرت نداشت، ولی در سیاست بسیار اندیشید و دیدگاه او در سیاست به افلاطون نزدیک بود. شیوه تفکر فلسفی ۴ او تحت تأثیر ارسطو بود.

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند و در این مرحله است که انسان آمادگی دریافت علم را پیدا می‌کند و می‌تواند دانش‌ها را کسب کند. در مرحله عقل بالفعل، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب کرده است. در مرحله عقل بالمستفاد، انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده، مسلط است که از هر کدام که بخواهد، می‌تواند استفاده کند.

۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هراکلیتوس از حقیقتی به نام لوگوس سخن می‌گوید که هم به معنای یک وجود و حقیقت برتر و متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و کلمه. از نظر او سخن و کلمه، ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر است. همان‌طور که آنچه را که انسان در ذهن دارد با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند، جهان و اشیاء نیز ظهور آن وجود و حقیقت متعالی و برتر هستند.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر هیوم برهان نظم که از تجربه گرفته شده، تنها می‌تواند وجود «ناظم» را اثبات کند و نمی‌تواند وجود ازلی و ابدی و نامتناهی که خالق جهان است را اثبات کند.

۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایران باستان یکی از کانون‌های اولیه عقل‌گرایی و خردورزی بوده است و حکیمان قدیم ایران، مردم را به عقل و خرد دعوت می‌کردند. حکیمان ایران باستان هم از عقل به عنوان یک وجود برتر و متعالی آگاه بوده‌اند و خدا را عقل کل نامیده‌اند و هم به عقل به عنوان دستگاه تعقل و تفکر و خردورزی اهمیت می‌داده‌اند. در اندیشه آنان، آفریدگار، مجموعه جهان را با عقل و خرد خود رهبری می‌کند و خدا جهان را براساس خرد می‌آفریند. آنان می‌گفتند مزدا که نام خدای جهان‌آفرین است، با خرد و اندیشه خود جان‌ها و جهانیان و خرد انسان‌ها را آفریده است.

۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جایگاه ممتاز عقل در جهان اسلام، سبب حرکت عمومی مسلمانان به سوی علم و دانش در حوزه‌های مختلف شد و عموم شاخه‌های دانش از جمله فلسفه، رشد و پیشرفت فوق‌العاده‌ای کردند.

۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فیلسوفان بزرگ یونان، از جمله سقراط، افلاطون و ارسطو در جامعه‌ای زندگی می‌کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشتند. گرچه سقراط نیز گاهی از لفظ خدایان استفاده می‌کرد، ولی گزارش افلاطون از جریان محاکمه وی نشان می‌دهد که او به وجود خدای یگانه معتقد بود. توصیفات که افلاطون از خداوند ارائه می‌کند نشان از این دارد که او خدا را موجودی برتر و متعالی می‌داند و با نام مثال خیر یا نیک معرفی می‌کند. ارسطو نیز در براهینی که برای اثبات وجود خداوند ذکر می‌کند، خدا را واقعی‌تر و برتر و متعالی و الهی می‌داند. ارسطو که از قدرت استدلال قوی برخوردار بود، تلاش کرد برهان‌هایی بر اثبات وجود خدا ارائه کند که از استحکام خاصی برخوردار بودند.

۳۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند، مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد، یعنی درک می‌کند که اجتماع دو نقیض محال است.

۳۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره دوم حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند ولی از آن‌جا که این توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت این امر به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید.

۳۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان الهی می‌گویند بسیاری از فرشتگان (نه تمامی فرشتگان) که در کتاب‌های آسمانی و از جمله در قرآن کریم از آن‌ها یاد شده، همین موجوداتی عقلانی یعنی موجودات مجرد از ماده و جسم‌اند که در عالم عقول به سر می‌برند.

۳۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قوه عقل در انسان به صورت بالقوه وجود دارد و با تمرین و تربیت رشد کرده و به فعلیت می‌رسد. عقلی که در انسان وجود دارد و به او توانمندی اندیشیدن می‌دهد نیز پرتویی از همان عالم عقول است که اگر تربیت شود و رشد کند، علاوه بر استدلال کردن، می‌تواند حقایق را شهود نماید. عقل فعال عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌هاست، یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان، به مدد این عقل صورت می‌گیرد.

۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فارابی می‌گوید اگر پدیده‌ای که الآن موجود است، معلول علتی باشد و آن علت هم معلول علت دیگری باشد و سلسله این علت و معلول‌ها، بخواند تا بی‌نهایت پیش برود، چنین تسلسلی محال است و در خارج تحقق نمی‌یابد؛ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواند تا بی‌نهایت به عقب برگردد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ما است.

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل در دوره‌ی جدید اروپا، یعنی رنسانس، تاکنون تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود توانایی‌های آن است.

۳۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از زمینه‌های توجه به عقل و عقلانیت در اسلام، قرآن کریم و سخنان پیامبر اکرم (ص) و عترت گرامی ایشان بود.

۴۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مرحله عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند؛ مثلاً می‌داند که یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد یا یک قضیه نمی‌توان همزمان صادق و کاذب باشد.

۴۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر ارسطو، نفس انسان در هنگام تولد، حالت بالقوه دارد و هیچ چیز بالفعلی ندارد، نفس به تدریج این امور را کسب می‌کند و به فعلیت می‌رسد و کامل‌تر می‌شود. ارسطو نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن.

۴۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علم موجودات مجرد، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه این موجودات (فرشتگان) حقایق اشیاء را شهود می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند، اما انسان از طریق استدلال و مفهوم‌سازی می‌تواند علم و معرفت پیدا کند. البته انسان نیز با تهذیب نفس می‌تواند به مرتبه‌ای برسد که در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را شهود نماید.

۴۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گاهی افلاطون از خداوند به عنوان مثال خیر یاد می‌کند. ارسطو برای اثبات وجود خداوند، از برهان حرکت استفاده می‌کند و وجود محرک نخستین را اثبات می‌کند.

۴۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فارابی برهانی برای اثبات وجود خدا ارائه می‌کند که مبتنی بر محال بودن تسلسل نامتناهی علت‌هاست. او می‌گوید در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگر هستند، هر چیزی که وجودش از خودش نباشد علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. پس فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود.

۴۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موجودات عالم عقول، از ماده و جسم مجردند و در قید زمان و مکان نیستند. این موجودات در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند. علم آنها از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه آنها حقایق اشیاء را شهود می‌کنند. روح هر انسان می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را نیز شهود کند.

۴۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در مرحله عقل هیولانی، انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. در عقل بالملکه، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند. در عقل بالفعل، عقل شکوفا شده و به فعلیت رسیده و با تمرین و تکرار دانش‌هایی را کسب می‌کند و در مرحله عقل بالمستفاد انسان به طوری بر دانش‌هایی که کسب کرده مسلط است که از هر کدام که بخواهد می‌تواند استفاده کند.

۴۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان بزرگ یونان از جمله سقراط و افلاطون و ارسطو، در جامعه‌ای زندگی می‌کردند که مردم آن به خدایان متعدد اعتقاد داشتند و هر کدام را مبدأ و منشأ یکی از واقعیات جهان می‌شمردند. اعتقاد به این خدایان، محکم و ریشه‌دار بود و حاکمان و بزرگان جامعه یونانی اجازه نمی‌دادند که کسی با اندیشه شرک‌آلودشان مخالفت کند و یا به خدایان توهین نماید. اما گزارش‌ها نشان می‌دهند که این فیلسوفان بزرگ یونان به وجود خدای یگانه معتقد بودند و خدا را حقیقتی برتر و متعالی می‌دانستند.

۴۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دکارت به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال عقلی محض و تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. البته او به عالم عقل به عنوان عالم برتر و متعالی در جهان عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد.

۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر فارابی پدیده‌ها یا معلول‌ها نیازمند علت هستند، نه اینکه هر موجودی به علت نیاز داشته باشد. مثلاً خداوند موجودی است که علت‌العلل است و به علت نیاز ندارد.

۵۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اولین مخلوق خداوند عقل اول نام دارد که عقول دیگر به ترتیب از عقل اول به وجود می‌آیند، یکی از عقول عالم عقل، عقل فعال نام دارد که این عقل عامل فیض‌رسانی به عقل انسان‌ها است، یعنی تمام ادراک‌ها و دانش‌های انسان به مدد این عقل صورت می‌گیرد.